

V Luhačovicích odpočíval i Janáček

Martina Žáčková

Největší moravské lázně Luhačovice pomáhají léčit pacienty s dýchacími potížemi a nemocmi pohybového ústrojí již dvě staletí. Za tu dobu je navštívila i řada hostů zvučných jmen. Svou roli sehrály lázně i v životě skladatele Leoše Janáčka.

Znalci by možná doplnili i názvy některých děl, která tu složil, či jména žen, s nimiž tu navázal vztah a které se staly jeho múzami. Těm, kdo se chtějí dozvědět víc, je určena nová prohlídková trasa Luhačovice – Janáčkův zdroj inspirace. Zámec provede po místech skladatelova odpočinku.

Nejčastěji se Janáček toulal luhačovickou přírodou, naslouchal zpěvu ptáků, posedával na lavičkách...

Janáčková místa zmapoval Roman Taťák z Augustiniánského domu, kde se skladatel ubytoval pravidelně posledních deset let života.

„Právě v lázních, až po 60. narozeninách, začal Janáček komponovat svá nejznámější díla, což mezi jinými skladateli představuje velkou výjimku. Mezi laickou veřejností o něm není známa řada skutečností, přitom jeho díla dodnes ovlivňují světovou hudební tvorbu. Na to chceme upozornit,“ vysvětluje Taťák.

„Lidé milují příběhy: tady

vznikla ta a ta skladba, tu se procházel... Na první pohled nenápadná místa ožívají a stávají se zajímavějšími,“ dodává.

Z podkladů, které shromáždil, vznikla malá příručka, která je k dostání v informačním centru a hotelích. Doporučená trasa vede třeba k vile Vlastimila, kde se Janáček ubytoval při své první návštěvě a rozepsal tu Zpísník zmizelého.

Vila je zvláštní i tím, že šlo o první luhačovický projekt architekta Dušana Jurkoviče, který zásadně ovlivnil svými stavbami lidové secese tvář lázní. V Augustiniánském domě Janáček v letech 1922 až 1926 napsal Lišku Bystroušku a Glagolskou mši, považované za vrcholy jeho celoživotního díla.

Také navštěvoval hotel, dnes pojmenovaný po jeho dobrém příteli – Dům Bedřicha Smetany. Ubytován byl i v Jurkovičově (dříve Janově) domě v centru Luhačovic u kolonády. Ten bývá označován za nejkrásnější lázeňskou stavbu. Ubytoval se také ve vile Jestřabí.

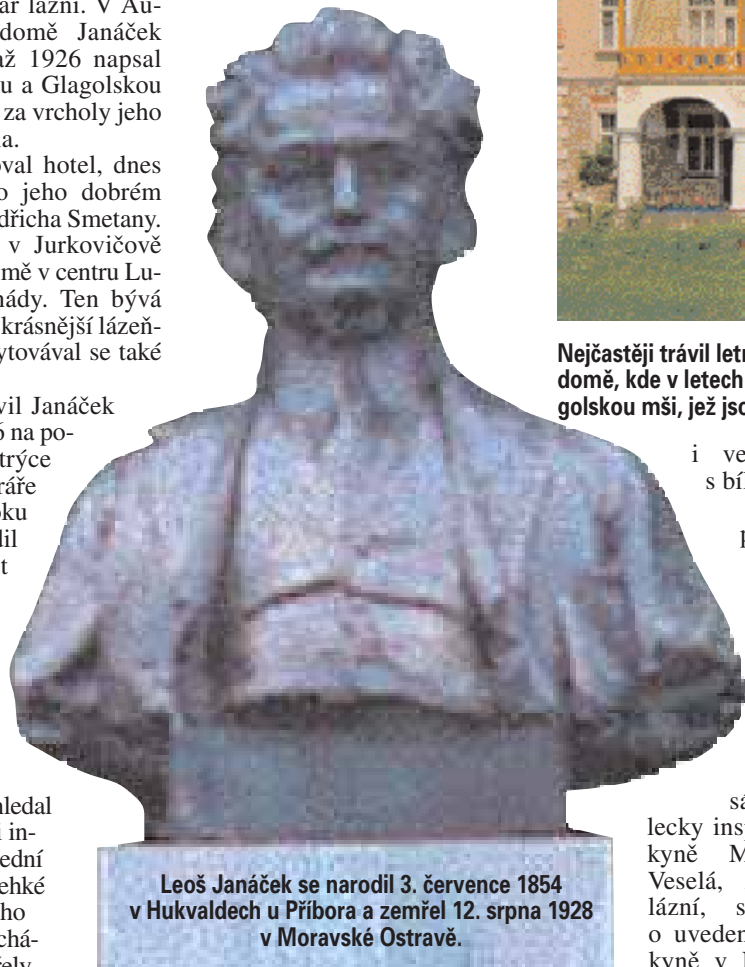
Poprvé navštívil Janáček lázně v roce 1886 na pozvání svého strýce Jana Janáčka, faráře ze Vnorov. Od roku 1903 si sem jezdil pravidelně léčit klouby, nosohltan a hlasivky. Od tohoto roku až do své smrti navštívil Luhačovice celkem 23krát.

V lázních a okolní přírodě hledal nejen zdraví, ale i inspiraci a v neposlední řadě úlevu od nelehké životní situace: jeho tvorba stále nedocházela uznání, zemřely

mu obě děti a nebyl ani šťastný v manželství. Rád korzoval po Lázeňském náměstí, podle pamětníků vždy elegantně oděný v obleku s vestou a kravatou.

Skladatelovy ženy

Ještě raději se toulal přírodou, posedával na lavičkách v lesních cestách a na stráních a na lístečky či manžetu košile zapisoval melodie, k nimž ho inspirovaly zvuky přírody či řeč místních lidí – tak, jak to bylo zobrazeno

Leoš Janáček se narodil 3. července 1854 v Hukvaldech u Příbora a zemřel 12. srpna 1928 v Moravské Ostravě.

Nejčastěji trávil letní ozdravné pobyty v nedalekém Augustiniánském domě, kde v letech 1922 a 1926 napsal Lišku Bystroušku a slavnou Glagolskou mši, jež jsou vyvrcholením jeho celoživotního díla.

i ve filmu Lev s bílou hřívou.

Luhačovické pobyty sehrály důležitou roli i v jeho milostném životě. Seznámil se tu s několika ženami, které ho citově zasáhly či umělecky inspirovaly. Pěvkyně Marie Calma Veselá, žena ředitele lázní, se zasloužila o uvedení Její pastorkyně v Národním di-

vadle roku 1916 a tím i o počátek Janáčkovy věhlasu.

V lázních skladatel poznal i dvě půvabné Kamily. Životní příběh Kamily Urválkové se stal námětem opery Osud, jejíž první dějství se odehrává na luhačovické kolonádě. Druhou múzu, Kamilu Stösslovou, potkal v roce 1917 v Pražské čtvrti a jejich dlouholeté přátelství později přerostlo v hluboký cit.

Naposled byl Janáček v lázních roku 1928. Po odjezdu se vydal do rodných Hukvald, kde se při procházce s Kamilou Stösslovou nachladil a po dvou dnech byl se zápallem plic převezen do ostravské nemocnice. Zde za několik dnů, 12. srpna 1928, zemřel.

MINERÁLNÍ PRAMENY

V Luhačovicích vyvěrá šestnáct minerálních pramenů hydrochloridochloridosodných kyselých a jeden sirný pramen.

Mezi nejznámější patří Vincentka, Aloiska a Ottovka.

Teplota minerálních vod u vývěru se pohybuje mezi 10–12 °C. Každou hodinu tu na povrch vytéká patnáct tisíc litrů léčivé minerální vody, která je pro vysoký obsah minerálních látek považována za jednu z nejučinnějších v Evropě.

Skladatel Leoš Janáček využíval blahodárné působení tradičních léčivých minerálních pramenů hlavně brzo ráno, kdy vycházel do okolí.

Jedním z lázeňských domů, které skladatel navštěvoval, je nynější Dům Bedřicha Smetany.

Dominantou Luhačovic je Jurkovičův (dříve Janův) dům. Také zde se Leoš Janáček léčil.

Jednou navštívil i vilu Jestřabí. Její kouzlo přitahuje návštěvníky dodnes, a vůbec jim nevádí, že prší.